En stämma med toner från när och fjärran

NYKÖPING (SN): Sköna spelmanstoner klingade, ringlade och drillade mellan borggårdens stenväggar. För sjunde året i rad hölls på söndagen en spelmansstämma, arrangerad av Nyköpingshus Spelmansgille.

Nyköpingshus är ingen illa vald plats för en spelmansstämma. Det var till hoven som forna tiders lekare flockades.

– Senare förekom det ett utbyte av musik mellan herresätena, kyrkorna och allmogen. De olika miljöerna och musikstilarna berikade varandra, berättar Sören Olsson, Södermanlands Spelmansförbund.

– Således kan man hitta spår av både Bach och Schubert i sörmländsk folkmusik.

Från när och fjärran

En spelmansstämma bjuder på inslag från när och fjärran. Vid spelmansstämmor i Sörmland är emellertid två låtar alltid givna. Det blir inget riktigt allspel utan ”Lästringe gånglåt” och ”Österåkers brudmarsch”.

”Lästringe gånglåt” är så att säga en ”superhit”. Precis som när det gäller popmusik är det svårt att säga varför en spelmanslåt slår. Inte ens Yngve Andersson, sonson till storspelmannen och upphovsmannen Anders Andersson, kan peka på vad som är bra med just ”Lästringe gånglåt”.

– Men det är märkligt; alla tycker om att spela den, säger Yngve, som deltog i söndagens stämma och spelade fler låtar av sin välbekanta farfar. Det blev några slängpolskor och en vals. Dessutom spelade Yngve en polska av sin likaledes välkände svärfar, Evald Pettersson.

Trots att spelmansstämman i Nyköping bara räknar sju års tradition har den betydligt äldre anor. Faktum är att Nyköpings spelmansstämma är länets näst äldsta och startade 1925. Innan dess förekom knappt stämmor och spelmanslag.

En sporre

Efter en livfull tid, med en glansperiod på 50– och 60–talen, tynade traditionen bort för att återupplivas i samband med Nyköpings 800–årsjubileum.

– Nu vill vi verkligen fortsätta och hålla liv i stämman. Den är inspirerande och en sporre för oss som jobbar i Nyköpingshus Spelmansgille, säger ordföranden Sören Rolandsson.

MARIA ÅSLUND

Foto: MATS JOHANSSON

Yngve Andersson är sonson till Anders Andersson, som skrev bl a Lästringe gånglåt. På spelmansstämman framförde Yngve några andra låtar av sin namnkunnige farfar.

Sötaste ”spelmannen” var utan tvekan Simon Johansson, 2,5 år. Mamma Liselotte berättade att Simon drömmer om att få spela dragspel, precis som pappa.